

Analysemodel til konspirationsteorier - Handout

1. Hvornår er konspirationsteorien opstået? Hvordan har den udviklet sig over tid?
2. Hvilke(n) kildetype(r) er der tale om? (ekspert, lægmand, populærformidling? – hjemmeside, officielt dokument, bog eller?) – Vurdér kildens troværdighed.
3. Hvem er afsenderen? Og hvad er afsenderens baggrund/politiske ståsted/interesse?
4. Hvem er konspirationsteoriens modstander – og hvordan omtales modstanderen?
5. Hvem er tænkt som modtager? Hvem er ikke tænkt som modtager?
6. Hvordan ønsker afsenderen at påvirke modtageren? Hvad kunne være afsenderens mål med teorien?
7. Forholder afsenderen sig kritisk til sin egen teori – hvorfor / hvorfor ikke?
8. Hvori består konspirationsteoriens tiltrækningskraft? Vurdér og find oplysninger om den har /har haft let ved at finde tilhængere.
9. Hvad er det for en konflikt teorien italesætter? Hvem er skurken – og helten?
10. Hvorfor er der opstået en konspirationsteori som den pågældende?
11. Er du selv blevet grebet eller ligefrem overbevist af teorien – hvorfor / hvorfor ikke?

Kilde: Rikke Peters, HistorieLab: <https://historielab.dk/konspirationsteorier-i-historieundervisningen-saadan/>

Konspirationsteori-detektor (*Scientific American*)

-kan bruges til at vurdere det mulige sandhedsindhold i en konspirationsteori

1. Jo flere forbundne punkter, desto mindre sandsynlig er teorien.
2. Jo mere magtfulde og forudseende aktører skal være for at kunne lykkes, jo mindre sandsynlig er teorien.
3. Jo mere kompleks og stor, desto mindre sandsynlig er teorien.
4. Jo flere mennesker, der skal forblive tavse om deres hemmelige medvirken, desto mindre sandsynligt er det, at alle kan holde mund.
5. Jo større ambition, fx verdensherredømme, jo mindre sandsynlig er teorien.
6. Jo flere ildevarslende ting, desto mindre sandsynlig er den.
7. Jo flere 'vilde' og alternative data, der er brug for, desto mindre sandsynlig er den.
8. Jo flere rumvæsener, der er indblandet, jo mindre sandsynlig er den.
9. Jo længere konspirationen har varet, og jo større dele af kloden den dækker, desto mindre sandsynlig er teorien.
10. Jo mindre nysgerrig og åben en konspirationsteori er overfor andre forklaringer, desto mindre sandsynlig er den.

Kilde: Den Skjulte Sandhed, Klim 2018, side 194-195.